

Dialect bijdrage mei 2009

Regelmoatig presentere vieër os “Bie Wieze Van Sjpreëke”, in de Trompetter. Vier nuëdige jieëdereë oet om hie aan deel te numme. Doer ´n sjtukske te sjriev en noa onge sjtond e-mail adres te sjikke, of om ´ns langs te komme op een van os oavende; de 2^e moandig van de moand om 20.00 oer Schoolstraat 4 in Broenssem.

Leefde

Um te bewiese wie veuël heë zie meëdje hool, beklom heë de hoeëgste berg.
Zjwumt uver de deepste watere en heë lupt dweesj durch de grutste woestien.
Mar ´t meëdje geet toch bie heum voet.
Want heë woar noëts heem!

Jan Halmans

Oet ´t Leëve Gegrieëpe

Oet ´t leëve gegrieëpe zoeë zoch ich lits in de krant,
Weer oerlog en geweld en ich zoog mit leëve geen verbandj!
Es oerlog en geweld weëre gezieën es de orde van de daag,
Dan kinne vieër os afvraage wat os de toekoms bringe maag!
´t Leëve is flot vuurbie, dat wete vieër en ´t is ooch gewis,
Mér dan kinne vieër ooch drék zigke dat ´t leëve op dees welt afgelope is.
Oerlog en geweld is zinloos, verkieërd en bring alleen mér verdreet,
En is ooch zieëker neet de reë dat dees welt vuur os besjteet!
Loate vieër mit jieëdereë sameleëve in harmonie,
Dan kinne vieër zigke “oet ´t leëve gegrieëpe” en is jieëdereë bliej!

Ron Logister.

De gezet

Ich weet van de hood en van d'r rank,
ze hove mich nieks te vertelle,
wen ich s'mörges mien eike goan sjelle,
höb ich de gezet al bei de hank.
´t Dagblad, Telegraaf en de Koerier,
die leës ich dan van achter noa vure
en wat d'r neet insjteet,
(dat kan óch waal ins gebure),
dat hoal ich waal oet Elzevier,
óch wat in de brevebus velt op de mat,
weëd hieëlemaal durch mich geleëze,
de reklame die weëd aageprieëze,
´t róddel, ´t auto en ´t ouwwieverblad.
Mar wen ´t oavend is,
dat moagt geer ruiig wete,
is alles wat ich dan geleëze höb,
vergange wer, wie ouwe sjtub,
en och wer radikaal vergeëte.
Doarum leef lüj oet sjtad en lank,
leës alling de krantekoppe,
loat uch durch mich neet kulle,
want dan verleest geer uch versjtank.

Thei Janssen†

Anatomie

Vier kinne in os sjproak
Gans get rare wueërd
Went-ste dat good bekieks
Is 't egelik neet wie zich gehueërd
Vier kalle van een klotsoog of sjepeknak
Van een loetsjoeër, toepvot en dobbelkin
Van beerboek, knoepnaas en hangwang
Doe zals mar in Limburg geboare zin
Wiel Roeselers

Lestig

De modder uever heur dochter:
"t Kink zit noe i ing lestige perioot!
Ze deed alling get, went ze gans zieëker is dat ich 't neet adig ving!"
Jan Halmans

Mit Hart en Zieël is d'r mieër in 't leëve!

D'r is mieër es vier kinnen bedinke in os leëve,
Mieër es vier fysiek kinne beleëve!
D'r is van alles dat vier neet wete,
Mér woa vier indirect toch van genete!
Dat wurd mit hart en zieël aan os gegeëve,
En is 't geloof dat os sjterkt in 't leëve!

Ron Logister.

Zeëge

Wie pastoer d'r zeëge goaf
noom d'r boer ziene hood neet aaf,
heë zag "is d'r zeëge good,
dan geet heë óch durch miene hood!"

Thei Janssen†

Aksiegroepe

't Gieëf aksiegroepe in dit landj
Dat wils-te gaar neet wete
Ene vuur zjwerfkatte
En ene teëge zjwete
Ooch is der waal ene groep
Deë makt zich hieël erg koad
Uëver vloke, sjelle en pesterie
Of teëge zevere in de road
De ene is teëge zjwame
En de angere vuur kinjer
Ene heet las van de Awacs
De angere van auto's hinjer
De ene wilt gene Ingelsje kal
De angere geen zjwarte

En toch vinge ze zichzelf
Gaar geen aparte
De ene is vuur monumente
En de angere vuur greun
Sjtuën aan Sjpaanse zjwerfhunj
Vinge sommige gans geweun
Kinjerarbeid zunt vier teëge
En goedkope jeskes zunt vier vuur
Ongetusje dont ze os ontsjloa
Vier zunt allemoal te duur
De driede welt mot me helpe
Oszelf vergeëte dont vier neet
En zoeë sjpare vier kier op kier
Dan de kuël en dan de geet
Mer ene groep teëge politici
Mit hun vreëm gedraag
Dat is get wat noa mien idee
Egelik nog waal komme maag
Went hieëlveuël goods
En hieëlveuël geld
Wurdt in Haagse geldingsdrank
Toch zoeë lichzinnig versjild
Wiel Roeselers

Oethoate

De tant Ella en der nonk Hoebeët woare vier en vieëtig joar getrouwd en hant twelf kinger en twee en twintig klingkinger gekrieëge (bis noen).
Op de vroag; "Wie kunt 't dat ier 't zoëlang mit ee oetgehoate hant?"
Woar de verkloaring van de tant: "Lang geleëje_hant vier mit ee aafgesjproake; deë 't iesjte voet geet, kriet alle kinger!"

Jan Halmans

Lieëver neet beleëve!

D'r zunt van die momente in 't leëve,
Die wils-te lieëver neet beleëve.
Mér ze huëre d'r bie, d'r onger oet komme vier neet,
D'r vuur weg lope kinne vier neet, tot os groeët verdreet!
Es vier same sjterk zunt, kinne vier ooch dan wieër goan,
Want zoeë wie vier wete geet 't wieër in os besjtoan!
Zoeë zal degene deë 't betruf 't ooch wille,
Alleen kint deë dat déks neet mieër noa vertille!

Ron Logister.

De Mam...

Mit heur hoare in 'n knötje,
zieë ich heur nog hinger 't wesjbret sjtoa.
Vuur heur köpke...
hou ze ummer get zjweetdrüppelkes sjtoa,
jiekere mörge 't ieësje ónge,
woeëde de bótteramme gemak,

twieë sjneie wek en twieë sjneie sjwat,
mit doa óp ,get sjieve gehaks .

ieëlend woar 't bei ós heem neet,
óch al woar 't ging echte lux,
v'r woare neet riek mar óch neet erm,
v'r woare gelukkig en in hoes woar 't werm.
Dat is alles al hieël lang geleje,
dat neume vier vuurbeie tied,
en al höbbe v'r 't noe beëter,
toch höb ich nog ummer 't gevoel dat ich get mis.
Leve Mam, wat is 't toch zung,
dat'ste noe neet mieë bei ós bis

Thei Janssen†

Achteroet

't Miensjke is get doer ee
't Wit 't allemoal neet mieë
't Leëve geet aan heur vuurbie
't Is zoeë joamer dat te zieë

Vuur 't gevoel van der miensj
Deë der neëve sjteet
Is 't zjwoar te ervare
Dat 'n leëve zoeë vergeet

Sjtandvastigheid en zieëkerheid
Zunt noe onbekinde wuërd
Ne onzieëkere sjeëmer blief
Went dich zoeëget gebuërd
Wiel Roeselers

Weigank

't Woar vuur bewoeëners va Boenssem i vreuger ieëve neet gemekkelig um 't dageliks broeëd te verdienen. Broenssem dat a der rank va de sjoëne mar onvruchbare groeëte heij loog. Broenssem houw alling get vruchbare gronk a de ziej va Austeroa en Merkelbék, mar die woare i egendom, in deë tied va der adel, zoë wie de fam. De Negri, Vos en Clutt. Wat uëverbleef woar gronk op Rumpe en Sjrievershei en die besjtong oet veul kling persele zankgronk die get haver, rogge en bookweit oplieëverde. Op dizze gronk weulde de kling boere vuur ee gans erm besjtoa. En greun weië woare op die sjtukker gronk och neet te vinge. Doa-um moos 't vieë 't doeën mit get a gen Heij en d'r busj-rank. Der milk-kuij-sjeëper, dreef jieëkere murge de kuij va 't ganse durp bij-ee noa de plaatsje, woa nog get greun-voor vuur nieks te kriege woar. 't Woar, doe va de ganse gemeensjap. De kuij woare op dizze weigank gans aafgerich. Went me vreug i der murge op gen, sjtroat de treut hoeët va der kuij-sjeëper da houwe de boere nieks angesj te doë, es de kuij i der sjtaal los te make va der krub. De kuij lepe da hél, noa gen sjtroat, um zich a te sjléte bij de anger kuij. De kudde guide a i gen durpsjtroat en gondeweg gonge ze vlot noa de plaatsj woa nog get graas te vinge woar. Eëve zörgelik en ordentlig, brach der sjeëper i der noa-middig de kuij werm trük i gen durp en jieëker kouw wis genoa, wienieë ze de rei mos verloate, en durch de poat va heur eëge erf oplope, noa ze ieësj get gedronke houwe a 't beëksjke dat langs de Durpsjtroat leep. Dat sjtukske durpsleëve kos me jieëker daag zieë va april bis oktober.

Jan Halmans

Bronnen: Wandelingen in en om Brunssum van W.J. Vromen
Brunssum de eeuwen door van pastoor W. Moonen

Doe bis sjterker es-te zelf dinks

Soms dan zunt d'r van die momente dan wit-ste neet wieër,
Dan dink-ste bie dich zelf: "ich weet 't neet mieër".
Al zit dich teëge en 't huërt neet mieër op,
De negatieve spiraal kumt geweun neet mieër sjtop.
Dan hub-ste 't gevoel dat dich gaar nieks mieër geet lukke,
En dat alleen anger luuj uëveral de vruchte van plukke.
Dan zouw-ste hiel geer weg willen vluchte oet dien besjtoan,
Om irges angesj, wiet weg van al, wieër te kinne goan.
Mér loate vier dich één dink zigke,
Doa kump-ste toch teëge wat-ste hie lieës ligke!
Wegvluchte heët doaram totaal gene zin,
Angesj zal-ste motte omgoan mit dat gewunsjte nuje begin!

Wat-ste mos doeën is dich concentrere op dien ege kinne,
Want ooch vuur dich is d'r noch genug te winne.
Doe mos d'r alleen in blieve geleuve,
En in dien dreume aan blieve preuve!
Jieëderree kriet zien kans in 't leëve,
Doe mos ze alleen pakke es ze dich weëre gegeëve!
En zieëker neet bie de pakke neer goan zitte,
Want dan dees-te vergeëte op die kans te litte!

Bedink dich altied das-te sjterker bis es-te zelf mins,
En dat-ste, ongeacht wat angere zigke, hieël veuël kins!
Es-te dat geleuf in ege kinne ummer wits oet te sjtroale,
Is d'r ooch vuur dich noch gans get in 't leëve te hoale!
Dan uëverwin-ste neet alleen deë tied deë get minder is,
Mér dan zal-ste zieën dat-ste ummer d'r sjterkste bis!

Ron Logister.

D'r Haan

Kiek 'm doa ins sjtoa,
zoeë frisj en vroeë.
De brós vuuroet,
en jieëkere daag,
zieng betste kleier aa.

Heë sjut ziene kop.
Zieng vere glimme,
en aaf en tów ,
zuus 'te 'm ing pöl beklimme.

't Pölke verlüst gans sjuldbewus
en kakelend ing veer.
Verleëge noa de anger hónder,
mar sjtiëkem hou ze 't geer

Nog vuur de daag is aafgelope,
hat heë ze allemoal besjtieëge,
en hat jieëker pölleke,
van hem ing buurt gekrieëge,

Wat ich in mieng twieëde leëve weëd?
Es ich keze maag...dan haan.
't Is mit al die vrouwlüj waal get druk,
mar... 't liekt mich toch ing gouwe baan.

Thei Janssen†

Gimmesjtiekverhoale: "´n Peërd van camvas"

Vlak noa de oeërlig woar der natuurlik neet veuël te kriege.
De gimmesjtiekvereniging Olympia zoot doadoeër mit ee groeët probleem.
Van ´t peërd woar de lere bekleijing kapot.
Dit mit nuuj leer loate bekleije woar in die tied neet te doeën.
Went me ´t al zou kinne betale, dan woar ´t gewuën neet te kriege.
Zademeëker Capellen wos evvel ´n oplossing.
Heë bekleide ´t turntoesjtijl mit camvas.
't Mot der good en sjoëen oetgezieë hubbe.
Bis dat de jonge der op begoste te turne.
Vuur mit ´t voltigewirk kreeg me opins probleme.
Went me mit de bloeëte bee langs ´t peërd aafsjoëerde dan hou me geliek ´n sjaafwonj of brandjbloar.
't Verhaal geet dat vanaaf die tied de jonge veuël beëter koste voltigere en neet mieë ummer langs ´t peërd aafsjoëerde!

Wiel Roeselers